

الدَّرْسُ السَّادِسُ

مَدْرَسَةُ الْقَرْيَةِ

الدَّرْسُ السَّادِسُ

الْمُعْجَم: (۲۱ كلمة جديد)

شیشهٔ عطر	زُجَاغَةُ عِطْرٍ:	دریافت کرد (مضارع: يَسْتَلِمُ)	إِسْتَلَمَ:
روزه	صَوْمٌ:	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ	بَسْمَلَةٌ:
عطر زد (مضارع: يُعْطِرُ)	عَطَّرَ:	یاد گرفت (مضارع: يَتَعَلَّمُ)	تَعَلَّمَ:
تغییر داد (مضارع: يُغَيِّرُ)	غَيَّرَ:	جشن عروسی	حَفْلَةُ زَوَاجٍ:
سرزنش کرد (مضارع: يَلُومُ)	لَامَ:	«حَفْلَةُ مِيلَادٍ: جشن تولد»	
نمونه	مِثَالِي:	دور کرد، دفع کرد، پرداخت	دَفَعَ:
شلوغ	مُزْدَحِمٌ:	(مضارع: يَدْفَعُ / مصدر: دَفَعَ)	
پرونده	مِلْفٌ:	مردود	رَاسِبٌ:
خواهید (مضارع: يَنَامُ / مترادف: رَقَدَ)	نَامَ:	بستری	رَاقِدٌ:
فَعَالٌ، بَانَشَاطٌ	نَشِيطٌ:	بو	رَائِحَةٌ:
و عبارت است از	وَهْيٌ:	مردود شد (مضارع: يَرْسُبُ)	رَسَبَ:
		رحمت	رَوْحٌ:

تَغْيِيرُ الْحَيَاةِ

- 1 ابتدأ العام الدراسي الجديد و ذهب تلاميذ القرية إلى المدرسة² كانت القرية صغيرة و جميلة. دخلت المدرسة في الصف الرابع. كان الصف مزدحماً³. قالت المدرسة للبنين: «اجلسوا على اليمين.» و قالت للبنات: «اجلسن على اليسار.»
- 4 هي شاهدت تلميذة راسبة⁴ باسم «ساره». رسبت «ساره» عندها في السنة الماضية؛ فحزنت و ذهبت لمشاهدة ملفها للاطلاع على ماضيها.
- 6 في ملف السنة الأولى: هي تلميذة جيدة جداً. تكتب واجباتها جيداً. هي نشيطة و ذكية.
- 7 و في ملف السنة الثانية: هي تلميذة جيدة جداً. لكنها حزينة. أمها راقدة⁵ في المستشفى.
- 8 و في ملف السنة الثالثة: هي فقدت والدتها في هذه السنة. هي حزينة جداً.
- 9 و في ملف السنة الرابعة: هي تركت الدراسة و لا تحب المدرسة و تنام في الصف.
- 10 المدرسة لامت نفسها و غيرت طريقة تدريسها.
- 11 بعد مدة في حفلة ميلاد المدرسة، جلب التلاميذ هدايا لها و جلبت ساره لمدرستها هدية⁶ في ورقة صحيفة. كانت الهدية زجاجة عطر⁷ أمها، فيها قليل من العطر، فضحك التلميذ؛
- 13 فقالت المدرسة للبنين: «لا تضحكوا⁸»

و قالت للبنات: «لا تضحكن⁹».

المدرسة عطرت نفسها بذلك العطر.

1- رَسَبَتْ ساره عندها في السنة الماضية: ساره در

سال گذشته نزد او مردود شد. (توضیح اینکه ساره،

دانش آموز همین معلم در سال گذشته اش بوده است.)

2- و 3- لا تضحكوا، لا تضحكن: نخندید

تغییر زندگی

- 1 سال تحصیل جدید آغاز شد و دانش آموزان روستا به مدرسه رفتند
- 2 روستا کوچک و زیبا بود. معلم داخل کلاس چهارم شد. کلاس شلوغ بود.
- 3 معلم به پسران گفت: «سمت راست بنشینید» و به دختران گفت: «سمت چپ بنشینید»
- 4 او دانش آموز مردودی را به اسم ساره دید. ساره در سال گذشته نزد او مردود شد.
- 5 پس غمگین شد و رفت برای مشاهده پرونده اش برای اطلاع از گذشته اش
- 6 در پرونده سال اول او دانش آموز بسیار خوبی است. فعالیتش را به خوبی می نویسد. او با نشاط و باهوش است
- 7 در پرونده سال دوم او دانش آموز بسیار خوبی است ولی او غمگین است. مادرش در بیمارستان بستری است
- 8 در پرونده سال سوم او مادرش را در این سال از دست می دهد. او بسیار غمگین است
- 9 در پرونده سال چهارم او ترک تحصیل می کند و مدرسه را دوست ندارد و در کلاس می خوابد
- 10 معلم خودش را سرزنش کرد و روش تدریسش را تغییر داد
- 11 بعد از مدتی در جشن تولد معلم، دانش آموزان هدایایی برای او آوردند و ساره برای معلمش هدیه ای در بره روزها آورد
- 12 هدیه شیشه عطر مادرش بود، در آن کمی عطر بود. دانش آموزان خندیدند
- 13 پس معلم به پسران گفت: خندیدید. و به دختران گفت: خندیدید. معلم خودش را با آن عطر معطر کرد
- 14 ساره نزد معلمش آمد و گفت: بوی تو مانند بوی مادرم است. در آن نوشته شده بود
- 15 معلم ساره را تشویق کرد پس دانش آموزی نمونه شد و بعد از سالها معلم نامه ای را از ساره دریافت کرد که
- 16 «تو بهترین معلمی هستی که در زندگی ام دیدم. تو سرنوشت مرا تغییر دادی. من اکنون پزشک هستم
- 17 پس مدتی معلم نامه دیگری از دکتر ساره دریافت کرد
- 18 از او درخواست کرد که در جشن ازدواجش حاضر شود و در جایگاه مادر سرور بنشیند
- 19 زمانی که معلمش در جشن ازدواجش حاضر شد، ساره به او گفت: «خیلی ممنون خانم تو زندگی مرا تغییر دادی»
- 20 پس معلم به او گفت: نه دخترم. تو زندگی مرا تغییر دادی پس دانستم که چگونه تدریس کنم

14 جاءت سارة عند مدرستها و قالت:

«رائحتك مثل رائحة أمي.»

15 شجعت المدرسة سارة؛ فصارت تلميذة مثالية، و بعد سنوات؛ استلمت المدرسة

رسالة من سارة، مكتوباً فيها:

16 «أنت أفضل معلمة شاهدتها في حياتي. أنت غيرت مصيري. أنا الآن طيبة.»

17 و بعد مدة، استلمت المدرسة رسالة أخرى من الطيبة سارة؛ طلبت منها الحضور

في حفلة زواجها و الجلوس في مكان أم العروس.

19 عندما حضرت مدرستها في حفلة زواجها؛ قالت لها سارة:

«شكراً جزيلاً يا سيدي؛ أنت غيرت حياتي.»

20 فقالت لها المدرسة:

«لا؛ يا بنتي، أنت غيرت حياتي؛ فعرفت كيف أدرس.»

با توجه به متن درس، پاسخ درست را انتخاب کنید.

1. أين جلست البنات؟
عَلَى اليمين عَلَى اليسار
2. لمن كانت زجاجة العطر؟
لوالد سارة لوالدة سارة
3. في أي صف كانت سارة راسبة؟
في الرابع في السادس
4. ماذا كانت هديئة سارة لمدرستها؟
صحيفة جدارية زجاجة عطر
5. أ كانت الهدايا بمناسبة حفلة الميلاد؟
نعم لا

فِعْلُ النَّهْيِ ← (يا أولادُ، لا تَفْعَلُوا)، (يا بناتُ، لا تَفْعَلْنَ)
(يا وِلدانِ، لا تَفْعَلِ)، (يا بِناتِ، لا تَفْعَلِي)

يا زَميلاتِي، رَجاءً، لا تَنْزِلْنَ؛ اِصْعَدْنَ.

ای همکارانی ایم! لطفاً پایین نیاید؛ بالا بروید.

يا زُمَلائِي، رَجاءً، لا تَنْزِلُوا؛ اِصْعَدُوا.

ای همکارانی ایم! لطفاً پایین نیاید؛ بالا بروید.

يا زَميلاتَانِ، رَجاءً، لا تَنْزِلَا؛ اِصْعَدَا.

ای دو همکارانی لطفاً پایین نیاید؛ بالا بروید.

يا زَميلانِ، رَجاءً، لا تَنْزِلَا؛ اِصْعَدَا.

ای دو همکارانی لطفاً پایین نیاید؛ بالا بروید.

در این درس با فعل نهی آشنا می‌شوید.
به فرق میان فعل‌های مضارع و نهی توجه کنید و ترجمه آنها را یاد بگیرید.

فعل نهی		فعل مضارع		شخص
انجام ندهید.	لا تَفْعَلُوا	انجام می‌دهید.	تَفْعَلُونَ (جمع مذکر مخاطب)	
	لا تَفْعَلْنَ		تَفْعَلْنَ (جمع مؤنث مخاطب)	
	لا تَفْعَلَا		تَفْعَلَانِ (مثنی مذکر مخاطب) (مثنی مؤنث مخاطب)	

فرق میان فعل مضارع منفی و فعل نهی را بیابید.

لا تَجْلِسُ: نمی‌نشینی ← لا تَجْلِسُ: ننشین
لا تَذْهَبُونَ: نمی‌روید ← لا تَذْهَبُوا: نروید
لا تُرْجِعِينَ: بر نمی‌گردی ← لا تُرْجِعِي: بر نگرد
لا تَتْرُكْنَ: رها نمی‌کنید ← لا تَتْرُكْنِ: رها نکنید
لا تَنْزِلَانِ: پایین نمی‌آید ← لا تَنْزِلَا: پایین نیابید

ترجمه کنید.

در ب زیر درخت خوابید	لا تَرْقُدُوا تَحْتَ الشَّجَرِ فِي اللَّيْلِ.
ای خوابه‌ها! بر کسی خشمگین نشوید	يَا أَخَوَاتِي، لَا تَغْضَبْنَ عَلَيَّ أَحَدٍ.
ای دو سر! با صدای بلند نخندید	يَا وَلَدَانِ، لَا تَضْحَكَا بِصَوْتٍ مُرْتَفِعٍ

۱- تشخیص معنای فعل‌هایی مانند لا تَفْعَلْنَ فقط در جمله امکان دارد؛ مثال:
(رَجَاءٌ؛ لا تَفْعَلْنَ: لطفاً انجام ندهید.) / (لماذا لا تَفْعَلْنَ شَيْئاً؟ چرا کاری انجام نمی‌دهید؟)

١ التَّمْرينُ الأوَّلُ:

توضیحات زیر مربوط به کدام واژه جدید از درس است؟

الصَّوم
التَّشْيِيطُ
مُرْتَجِمٌ
رِاسِبٌ
حَفَلَةٌ

١. اِلْمْتِنَاعُ عَنِ الطَّعَامِ وَ الشَّرَابِ لِفَرِيضَةِ دِينِيَّةٍ.
٢. الشَّخْصُ الَّذِي يُحِبُّ الْعَمَلَ وَ يُحَاوِلُ كَثِيرًا.
٣. صِفَةٌ لِلْمَكَانِ الْمَمْلُوءِ بِالْأَشْخَاصِ وَ الْأَشْيَاءِ.
٤. الطَّالِبُ الَّذِي لَا يَنْجَحُ فِي الْإِمْتِحَانَاتِ.
٥. اجْتِمَاعٌ جَمَعَ مِنَ النَّاسِ لِفَرَحٍ عَظِيمٍ.

٢ التَّمْرينُ الثَّانِي:

جمله های زیر را با توجه به تصویر ترجمه کنید.

لا تَشْرَبِي مِنْ هَذَا الْمَاءِ.
از این آب نوش

لا تَذْهَبِي مِنْ هُنَا.
از اینجا نرو

لا تَجْلِسْنَ هُنَاكَ؛ اجْلِسْنَ هُنَا.
 اینجا نشینید. اینجا بنشینید.

لا تَكْشِفُوا عُيُوبَ أَوْلِيَاءِكُمْ
 عیب های دوستانان را آشکارا نکنید.

۳ التَّمَرِينُ الثَّلَاثُ:

آیات زیر را ترجمه، سپس فعل‌های ماضی، مضارع، امر و نهی را معلوم کنید.

۱. اِنْتَظِرُوا الْفَرَجَ وَلَا تَيَاسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ؛ فَإِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ ﷻ اِنْتَظَارُ الْفَرَجِ.

الإمام علي عليه السلام

منتظر فرج باشید و از رحمت خدا ناامید نشوید. پس قطعاً محبوب‌ترین کاری که نزد خداوند انتظار فرج است.

۲. رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿الأعراف: ۴۷﴾

پروردگارا ما را همراه گروه ستمکاران قرار مده.

۳. قَالَ اللَّهُ لَادَمَ وَ حَوَّاءَ : هَلْ لَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ ﴿الأعراف: ۱۹﴾

خداوند به آدم و حوا فرمود: (نزدیک این درخت نشوید

۴. هَلْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿یس: ۶۰﴾

شیطان را عبادت نکنید. قطعاً او برایتان دشمنی آشکار است

۵. هَلْ وَ اضْبِرْ عَلَيَّ مَا يَقُولُونَ ... ﴿الْمَزَّمَل: ۱۰﴾

بر آنچه می‌گویند صبر کن

۶. هَلْ وَ اشْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ ... ﴿التَّحَل: ۱۱۴﴾

و نعمت خدا را شکر کنید

گَنْزُ الْحِكْمَةِ

بخوانید و ترجمه کنید!

۱. لَا تَنْظُرُوا إِلَى كَثْرَةِ صَلَاتِهِمْ وَصَوْمِهِمْ
وَكَثْرَةِ الْحَجِّ
... وَلَكِنْ انظُرُوا إِلَى صِدْقِ الْحَدِيثِ وَ آدَاءِ
الْأَمَانَةِ.

به بسیاری نمازشان و روزه‌شان و بسیاری حج نگاه نکنید.
... ولی به راستگویی و امانت داری بنظرید.

۲. أَنْظُرْ إِلَى مَا قَالُوا وَلَا تَنْظُرْ إِلَى مَنْ قَالُوا.

بنظر به آنچه گفتند و نظر به کسی که گفتند.

۳. لَا فَقْرَ كَالْجَهْلِ وَلَا مِيرَاثَ كَالْأَدَبِ.

بسیج فقری مانند نادانی و هیچ ارثی مانند ادب نیست.

۴. مَنْ دَفَعَ غَضَبَهُ، دَفَعَ اللَّهُ عَنْهُ عَذَابَهُ.

کسی که خشمش را دور کند، خداوند عذابش را از او دوری کند.

۱- الْحَدِيثُ الْأَوَّلُ وَالرَّابِعُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَالْحَدِيثُ الثَّانِي وَالثَّلَاثُ مِنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

آیه، حدیث، شعر یا سخنی زیبا بیابید که با پیام اخلاقی متن درس هماهنگ باشد.

۱. هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ السُّورَةَ بِمَعْنَى الْجِدَارِ الَّذِي حَوْلَ الْمَدِينَةِ؟
آیا می دانی که سوره به معنای دیواری است که اطراف شهر است؟

۲. هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ كُلَّ السُّورِ تَبْدَأُ بِالْبِسْمَلَةِ إِلَّا سُورَةَ التَّوْبَةِ، وَ سُورَةَ النَّملِ فِيهَا

بِسْمَلَتَانِ؟
آیا می دانی که همه سوره ها با بسم الله آغاز می شود مگر سوره توبه و سوره نمل در آن دو بسم الله است؟

۳. هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ سِتَّ سُورٍ بِاسْمِ سِتَّةِ أَنْبِيَاءَ؟ آیا می‌دانی که ۶ سوره برناما ۶ پیامبر است؟

و هِيَ سُورَةُ يُونُسَ وَ هُودَ وَ يُوْسُفَ وَ اِبْرَاهِيْمَ وَ مُحَمَّدَ وَ نُوحَ.

و آن سوره‌های یونس و هود و یوسف و ابراهیم و محمد و نوح است.

۴. هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ خَمْسَ سُورٍ تَبْدَأُ بِفِعْلِ «قُلْ»؟ آیا می‌دانی ۵ سوره با فعل قُل آغاز می‌شود؟

وَ هِيَ الْجِنُّ وَ الْكَافِرُونَ وَ التَّوْحِيدُ وَ الْفَلَقُ وَ النَّاسُ.

و آن، (سوره‌های) جن و کافرون و توحید و فلق و ناس است.

۱- برای چهار سوره از پنج سوره ذات القلاقل (دارای قُل) خواصی برشمرده‌اند.